

**Kritéria hodnocení maturitních zkoušek v profilové části
dle vyhlášky č. 177/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů
pro školní rok 2022/2023**

**Hodnocení ústní zkoušky a písemné práce z českého jazyka a literatury –
zvláštní příloha č. 1**

**ZPŮSOB VÝPOČTU A VYJÁDRĚNÍ VÝSLEDKU HODNOCENÍ ZKOUŠEK
PROFILOVÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A
LITERATURY**

Žák vykoná zkoušku či dílčí zkoušku úspěšně, pokud získá alespoň tolik procentních bodů, kolik činí hranice úspěšnosti příslušné zkoušky či dílčí zkoušky vyjádřená procentními body.

Výpočet výsledku zkoušek a dílčích zkoušek vyjádřený procentními body se provede podílem dosaženého bodového výsledku žáka z dané zkoušky, resp. dílčí zkoušky, a maximálního dosažitelného počtu bodů z dané zkoušky, resp. dílčí zkoušky, vynásobeným 100.

V případě **komplexních zkoušek z českého jazyka a literatury** se hranice úspěšnosti a výsledné hodnocení žáka stanoví váženým průměrem procentních bodů získaných v jednotlivých dílčích zkouškách, a to s následujícími váhami jednotlivých dílčích zkoušek:

Český jazyk a literatura	40 : 60	(písemná práce : ústní zkouška)
---------------------------------	----------------	--

Úspěšné složení **komplexní zkoušky** je podmíněno úspěšným složením obou dílčích zkoušek.

Hodnoty hranice úspěšnosti zkoušek z jednotlivých zkušebních předmětů vyjádřené procentními body jsou uvedeny v následující tabulce.

HRANICE ÚSPĚŠNOSTI DÍLČÍCH ZKOUŠEK KONANÝCH FORMOU PÍSEMNÉ PRÁCE

Dílčí zkoušku, konanou formou písemné práce, vykoná žák úspěšně, pokud dosáhne v případě zkušebního předmětu **český jazyk a literatura 40 procentních bodů**.

V absolutních bodech jsou hodnoty hranice úspěšnosti následující:

Rozsah % úspěšnosti	Bodové rozhraní		známka
100-90%	30	27	1 (výborně)
89-77 %	26	23	2 (chvalitebně)
76-60 %	22	18	3 (dobře)
59-40 %	17	12	4 (dostatečně)
39-0 %	11	0	5 (nedostatečně)

HRANICE ÚSPĚŠNOSTI DÍLČÍCH ZKOUŠEK KONANÝCH FORMOU ÚSTNÍ ZKOUŠKY

Dílčí zkoušku, konanou formou ústní zkoušky, vykoná žák úspěšně, pokud **dosáhne nejméně 46 procentních bodů**, což v absolutních bodech znamená:

Rozsah % úspěšnosti	Bodové rozhraní		známka
100-89%	28	25	1 (výborně)
88-75 %	24	21	2 (chvalitebně)
74-57 %	20	16	3 (dobře)
56-46 %	15	13	4 (dostatečně)
45-0 %	12	0	5 (nedostatečně)

ZKUŠEBNÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – písemná práce

Dílčí zkouška konaná formou písemné práce ze zkušebního předmětu Český jazyk a literatura je hodnocena podle tří základních kritérií, resp. šesti dílčích kritérií:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

1A téma, obsah

1B komunikační situace, slohový útvar

2. Funkční užití jazykových prostředků

2A pravopis, tvarosloví a slovtvorba

2B lexikum

3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu

3A větná syntax, textová koheze

3B nadvětná syntax, koherence textu

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 30.

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo v dílčím kritériu 1B (Vytvoření textu podle zadaných kritérií) hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“. Závazně se hodnotí **0 body**, pokud text splňuje alespoň jednu z těchto charakteristik:

- písemná práce **nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1A**: text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;
- písemná práce **nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1B**: text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- písemná práce **nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah**: text nesplňuje požadovaný rozsah slov (tj. 250 slov).

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

Časový limit pro vypracování práce je 110 minut + 20 minut administrace.

Kritéria hodnocení a bodová škála hodnocení je uvedena v příloze č. 1, která je nedílnou součástí tohoto sdělení.

Při hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury se hodnotitel řídí výše uvedenými kritérii.

Každý vyučující, který opravuje písemné práce, hodnotí práce třídy, ve které učí.
Odůvodnění: Vyučující zná danou třídu, specifika, potřeby a rukopis nejlépe. Tudíž má možnost nejlépe hodnotit práci žáka.

V případě hodnocení některého kritéria počtem bodů 0-3, bude toto kritérium rozepsáno v komentářích protokolu k písemné práci.

Při udělení hodnocení nedostatečná písemnou práci hodnotí i druhý vyučující předmětu, který je jmenován členem maturitní komise. V případě shody, je žák udělena nedostatečná. V případě odlišného hodnocení písemné práce porovnají oba vyučující své hodnocení. V lépe hodnocených bodech je vždy zvýhodněn žák, a to jak v dílčích bodech, tak v celkovém hodnocení.

Odůvodnění: V případě známky 5, je třeba zajistit naprostou obhajitelnost dané známky.

ZKUŠEBNÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – ústní zkouška

Dílčí zkouška konaná formou ústní ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura je hodnocena podle čtyř následujících kritérií:

1. Analýza uměleckého textu:

- I. část: zasazení výňatku do kontextu díla, téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr
- II. část: vypravěč / lyrický subjekt, postava, vypravěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba
- III. část: jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku, tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

3. Analýza neuměleckého textu:

- I. část: porozumění textu, charakteristika komunikační situace
- II. část: funkčněstylové charakteristiky textu, jazykové prostředky

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 7 oblastech.

Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4.

Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku činí 28 bodů.

Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení:

Pro *analýzu uměleckého textu* (1. kritérium) a *literárněhistorický kontext literárního díla* (2. kritérium) platí:

- 1. **Za první a druhé kritérium dohromady musí žák získat alespoň 4 body.** Pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.

2. **Za kritérium *analýza uměleckého textu* musí žák získat alespoň 3 body.** Pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.

Hodnocení kritéria *výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury* se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:

Pokud žák získá **v některé z dílčích částí** ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) **0 bodů**, může být v kritériu *výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury* **hodnocen maximálně 3 body**.

Struktura ústní zkoušky a bodová škála hodnocení je uvedena v **příloze č. 1**, která je nedílnou součástí tohoto sdělení.

POMŮCKY A UZPŮSOBNÍ: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA V ÚPRAVĚ PRO ŽÁKY S PŘIZNANÝM UZPŮSOBNÍM PODMÍNEK PRO KONÁNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY KATEGORIE A SKUPINY SP1-SP3

Žáky s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky (PUP MZ) definuje § 1 písm. c) vyhlášky č. 177/2009 Sb. Žákem s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky se podle této vyhlášky rozumí žák nebo uchazeč uvedený v § 16 odst. 9 školského zákona, žák nebo uchazeč s vývojovými poruchami učení nebo zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení, kterému je na základě jeho žádosti umožněno konat maturitní zkoušku za podmínek odpovídajících jeho potřebám.

Na základě Přílohy č. 2 k vyhlášce č. 177/2009 Sb. jsou žáci s PUP MZ členěni do **čtyř** kategorií podle typu vzdělávacích potřeb a do skupin **1 až 3** podle míry požadovaných uzpůsobení. Všichni žáci přihlášení k maturitní zkoušce konají jak profilovou, tak společnou část maturitní zkoušky, v rámci společné části konají povinnou zkoušku z českého jazyka a literatury a pro druhou povinnou zkoušku si volí mezi matematikou a cizím jazykem.

Maturitní zkouška pro žáky s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky se liší v přihlašování k MZ, podmínkách pro konání maturitní zkoušky a úpravě zkušebního schématu.

Žáci, kteří mají přiznané úpravy konání zkoušky SP1 až SP3 mají nárok na změny konání zkoušky v souladu s vyjádřením a doporučením PPP (Pedagogicko-psychologické poradny). Tyto úpravy se týkají 3 hlavních aspektů konání zkoušky.

Aspekty zkoušky s možnou úpravou:

1. Délka konání zkoušky – navýšení časového limitu pro splnění zkoušky.
2. Formální úpravy zkušební dokumentace – úpravy se mohou týkat obsahové stránky, omezení zadání, vyloučení zápisového listu atd.
3. Kompenzační pomůcky – pomůcky, které mají za úkol umožnit žákovi se speciálními podmínkami stejné podmínky, jako mají ostatní žáci. (Př: počítač, tlumočnický znakový systém, asistent u tělesně postižených, Slovník synonym, Slovník spisovné češtiny).

Hodnocení výsledků zkoušky

Kritéria hodnocení výsledků zkoušek jsou shodná s kritérii hodnocení intaktních žáků. Při hodnocení písemné práce a ústní zkoušky z českého jazyka a literatury se zohledňují symptomy uvedené v doporučení vystaveném v ŠPZ (pro písemnou práci jsou symptomy uvedené v části B doporučení, pro ústní zkoušku v části C doporučení).

V Mostě, 1. září 2022

Vypracovali: Mgr. Andrea Bartošová, Mgr. Kamila Pálová, Mgr. Věra Studničková
Zkontrolovala: Ing. Hana Grusová

Schválila: Ing. Vladimíra Ilievová
ředitelka školy

Příloha č. 1

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÉ ZKOUŠKY

ČJL – KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií
1A – téma, obsah
1B – komunikační situace, slohový útvar
2. Funkční užití jazykových prostředků
2A – pravopis, tvarosloví a slovtvorba
2B – lexikum: • adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci / slohovému útvaru • použití pojmenování v odpovídajícím významu • šíře a pestrost slovní zásoby
3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu
3A – větná syntax, textová koheze: • výstavba větných celků • odkazování v textu • prostředky textové návaznosti
3B – nadvětná syntax, koherence textu: • kompozice textu • strukturovanost a členění textu • soudržnost textu • způsob vedení argumentace

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

	0	1	2	3	4	5
1A	Text se nevztahuje k zadanému tématu.	Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.	Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.	Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.	Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
2A	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb)¹. - Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). - Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). - Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy (4-5 chyb). - Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). - Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba). - Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	- Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní. - V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je nemotivovaně chudá. - V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je spíše chudá. - V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. - V textu se místy vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. - V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volený vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční. - V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
3A	- Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. - Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře. - Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. - Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. - Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. - Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. - Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. - Místy se v textu objevují syntaktické nedostatky. - Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. - Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. - Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. - Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. - Čtenářský komfort adresáta není narušován.
3B	- Text je nesoudržný a chaotický. - Členění textu je nelogické. - Text je argumentačně nezvládnutý. - Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.	- Kompozice textu je nepřehledná. - V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. - Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. - Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	- Kompozice textu je spíše nahodilá. - V členění textu se často vyskytují nedostatky. - Argumentace je občas nesrozumitelná. - Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je v zásadě vyvážená. - Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. - Argumentace je v zásadě srozumitelná. - Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. - Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. - Argumentace je srozumitelná. - Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je precizní. - Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. - Argumentace je velmi vyspělá. - Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

¹ Kvantifikace chyb se vztahuje pouze ke kritériu 2A. Určený interval uvádí počet tzv. „hrubých“ chyb, dvě „malé“ chyby odpovídají jedné „hrubé“. Případné chyby v bodovém pásmu 4 a 5 bodů nemají závažný charakter, viz metodický materiál.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY

ČJL – KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY – STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

KRITÉRIUM	OVĚŘOVANÉ VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI
ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	I. část • zasazení výňatku do kontextu díla • téma a motiv • časoprostor • kompoziční výstavba • literární druh a žánr
	II. část • vypravěč / lyrický subjekt • postava • vyprávěcí způsoby • typy promluv • veršová výstavba
	III. část • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • tropy a figury a jejich funkce ve výňatku
LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT LITERÁRNÍHO DÍLA	• kontext autorovy tvorby • literární / obecně kulturní kontext
ANALÝZA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	I. část • souvislost mezi výňatky • hlavní myšlenka textu • podstatné a nepodstatné informace • různé možné způsoby čtení a interpretace textu • domněnky a fakta • komunikační situace (např. účel, adresát)
	II. část • funkční styl • slohový postup • slohový útvar • kompoziční výstavba výňatku • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY

	0	1	2	3	4
ANALÝZA UMĚLECKÉHO A NEUMĚLECKÉHO TEXTU	• Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. • Analýza textu je nedostatečná. • Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi.	• Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. • Analýza textu je dostatečná. • Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi.	• Ve sdělení se občas objevují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná občas. • Analýza textu je dobrá. • Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi.	• Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. • Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. • Analýza textu je velmi dobrá. • Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi.	• Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. • Pomoc zkoušejícího není nutná. • Analýza textu je výborná. • Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi.
CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHISTORICKÉHO KONTEXTU	• Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře.	• Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře.	• Ve sdělení se občas objevují nedostatky. • Pomoc zkoušejícího je nutná občas.	• Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. • Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle.	• Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. • Pomoc zkoušejícího není nutná.
VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY	• Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není plynulý, v jeho strukturu se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. <i>nebo</i> • Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje. • Argumentace je nedostatečná.	• Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není plynulý, v jeho strukturu se ve větší míře vyskytují nedostatky. • Argumentace je dostatečná.	• Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. • Projev není občas plynulý, v jeho strukturu se občas vyskytují nedostatky. • Argumentace je dobrá.	• Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle. • Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle. • Argumentace je velmi dobrá.	• Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř nevyskytují. • Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř nevyskytují. • Argumentace je výborná.